

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ
(GENELLEŞTİRİLMİŞ TERCİHLER SİSTEMİ)
(SERİ NO: 5)

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, 25/12/2018 tarihli ve 501 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Tercihli Rejimden Yararlanacak Eşya İçin Menşe Beyanı Uygulamasına İlişkin Karar (Karar) kapsamında Kayıtlı İhracatçı (REX) Sisteminin uygulanma esaslarının ve uygulama tarihinin belirlenmesidir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 25/12/2018 tarihli ve 501 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Tercihli Rejimden Yararlanacak Eşya İçin Menşe Beyanı Uygulamasına İlişkin Kararın Dördüncü ve Beşinci Bölümleri ile 29 uncu maddesi hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Kayıtlı İhracatçı Sistemine başvuru

MADDE 3 – (1) 2 nci maddede atıfta bulunulan hükümler kapsamında, kayıtlı ihracatçı bilgisinin paylaşımı, uygulamaya ilişkin yükümlülükler, kayıtlı ihracatçı olabilmek için başvuru ile kayıtlı ihracatçı statüsünün sona erdirilmesine ilişkin Ticaret Bakanlığına atfedilen görev ve sorumluluklar, Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükleri tarafından yerine getirilir. Söz konusu görev ve sorumlulukların yerine getirilmesi amacıyla, Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükleri kendilerine bağlı Gümrük İdarelerini yetkilendirebilir. Bu hallerde yetkilendirilen Gümrük İdareleri, Ticaret Bakanlığının resmi internet sitesinden duyurulur.

(2) **(Değişik:RG-16/6/2022-31868)** Kararın 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinin (2) ve (3) numaralı alt bentleri kapsamında, Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik olan ve kayıtlı ihracatçı olmak isteyen ihracatçılar veya eşyayı yeniden sevk edecek mükellefler, Kayıtlı İhracatçı Sistemi için oluşturulan <https://uygulama.gtb.gov.tr/rex> internet adresinin başvuru ekranı üzerinden, Kararın ekinde yer alan Ek-3'teki başvuru formunu eksiksiz ve hatasız bir şekilde doldurup iki nüsha çıktısını alır. Başvuru sahibi, çıktısı alınan nüshaları ıslak imzalı olarak işletmenin resmî ikametgâh adresinin veya merkezinin bağlı olduğu ya da işletme tarafından ihracat işleminin gerçekleştirileceği Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne elden veya posta yoluyla, elektronik ortamda başvurunun yapıldığı tarihten itibaren 10 iş günü içerisinde teslim eder. Nüshalarla birlikte; başvuru sahibinin 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Ticaret Kanunu ve 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkar Meslek Kuruluşları Kanunu ile bağlı mevzuatta belirtilen kıstaslar kapsamında ilgisine göre, Merkezi Sicil Kayıt Sisteminde (MERSİS) veya Esnaf ve Sanatkar Bilgi Sisteminde (ESBİS) mevcut bulunan sicil kaydının bir örneği gönderilir.

(3) İkinci fıkrada belirtilen belgelerin süresi içerisinde ilgili Bölge Müdürlüğüne teslim edilip edilmediği ve başvuruda yer alan bilgilerin eksiksiz ve hatasız şekilde doldurulup doldurulmadığı, Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne görevlendirilen yetkili memur tarafından ikinci fıkrada belirtilen internet adresi üzerinden kontrol edilir.

(4) İkinci fıkrada belirtilen belgelerin, süresi içerisinde ilgili Bölge Müdürlüğüne teslim edilmediğinin veya başvuruda herhangi bir hata veya eksikliğin olduğunun tespit edilmesi halinde başvuru, yetkili memur tarafından gerekçesi Kayıtlı İhracatçı Sisteminin ilgili bölümünde belirtilmek suretiyle, nüshaların teslim alındığı tarihten itibaren üç iş günü içerisinde reddedilir. Bu durum, sistem üzerinden başvuru sahibinin ekranında red olarak görünür. Başvuru sahibinin talebini yenilemek istemesi halinde, yetkili memurun belirttiği gerekli düzeltmeleri yapması suretiyle başvuru yenilenebilir.

(5) Başvurunun Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne uygun bulunması halinde, yetkili memur tarafından nüshaların teslim alındığı tarihten itibaren üç iş günü içerisinde Kayıtlı İhracatçı Sistemi üzerinden onay verilir. Onay işleminin ardından, sistem üzerinden alınan kayıt numarası, kayıt tarihi, kaydın geçerli olacağı tarihe ilişkin bilgiler ile yetkili memurun imzası ve Gümrük İdaresinin mührü başvuru formu nüshalarının 7 no'lu kutusuna tatbik edilir. Tüm bu işlemlerin tamamlanmasının ardından, kabul edilen başvuru formunun bir nüshası Gümrük ve Dış Ticaret Bölge

Müdürlüğünce başvurunun geçerli olduğu süre boyunca saklanır. Başvurunun iptal edilmesi halinde ise iptal tarihinden itibaren en az üç yıl boyunca saklanır. Başvuru formunun diğer nüshası ise başvuru sahibi veya yetkili temsilcisi tarafından elden teslim alınır.

(6) Yetkili memurun başvuru sürecinde yapacağı işlemler;

a) Kayıtlı İhracatçı Sisteminde başvuru sahibi tarafından girilen veriler ile Gümrük İdaresine teslim edilen çıktılar üzerinde yer alan bilgilerin karşılaştırılmasından ve uyumlu olduklarının teyidinden,

b) **(Değişik:RG-16/6/2022-31868)** Başvuru sahibinin ilgisine göre, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde veya Esnaf ve Sanatkar Sicil Gazetesinde kaydı olup olmadığının MERSİS veya ESBİS üzerinden kontrol edilmesinden,

ibarettir.

(7) Başvurunun onaylanıp başvuru sahibinin Kayıtlı İhracatçı olarak kaydolmasının ardından, Gümrük İdarelerince gerek görüldüğü hallerde, başvuru sahibinin Ticaret Bakanlığının ilgili birimleri tarafından daha ayrıntılı bir şekilde incelenmesi talep edilebilir.

Kayıtlı İhracatçı numarasının sistem üzerinden kontrolü

MADDE 4 – (1) Kararın 7 nci maddesi kapsamında tercihli rejimden faydalanmak isteyen ithalatçı, bu Tebliğin 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen uygulamaya ilişkin internet adresi (<https://uygulama.gtb.gov.tr/rex>) üzerinden veya Avrupa Komisyonunun doğrulama ekranından (https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/eos/rex_validation.jsp?Lang=en) ihracatçının Kayıtlı İhracatçı Sistemine kayıtlı olup olmadığını kontrol eder.

Kayıtlı İhracatçı Sistemine ilişkin şartları karşılayan ülkeler

MADDE 5 –(Değişik:RG-16/6/2022-31868)

(1) Kararın 15 inci maddesi kapsamında, Kayıtlı İhracatçı Sistemine ilişkin şartları karşılayan ülkeler bu Tebliğin ekinde yer alan Ek-1'deki tabloda belirtilmektedir. Söz konusu tabloda yer alan ülkelerdeki kayıtlı ihracatçılar tarafından, 2/8/2019 tarihinden önce şartları karşılayan ülkeler için 2/8/2019 tarihinden itibaren; diğer ülkeler için anılan tabloda yer verilen şartların karşılandığı tarihler itibarıyla 15/12/2014 tarihli ve 2014/7064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Tercihli Rejimden Yararlanacak Eşyanın Menşeinin Tespitine İlişkin Kararın Ek-4'ünde yer alan Form A Menşe Belgesi ibrazı yerine, Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Tercihli Rejimden Yararlanacak Eşya İçin Menşe Beyanı Uygulamasına İlişkin Kararının İkinci Bölümünde yer alan Genel Hükümler çerçevesinde menşe beyanında bulunulur. Bu kapsamda Gümrük İdarelerine sunulan menşe beyanları, Gümrük İdareleri tarafından kabul edilir.

(2) Kayıtlı İhracatçı Sistemine entegrasyona yönelik Avrupa Birliği tarafından tanınan geçiş sürecinin sona erdiği tarihler Ek-1'de yer alan tabloda gösterilmektedir. Bu çerçevede;

a) Şartların karşılandığı tarihin, geçiş sürecinin sona erdiği tarihten daha erken bir tarih olması durumunda; söz konusu tarihler arasında (bu tarihler dahil olmak üzere), ilgili ülkede kayıtlı ihracatçılar tarafından düzenlenen menşe beyanları veya yetkili idarelerce düzenlenen Form A Menşe Belgeleri Gümrük İdarelerine sunulabilir. Bu hallerde; belirtilen tarih aralığına denk düşen dönemde ilgili ülkelerde düzenlenmiş olup Gümrük İdarelerine sunulan menşe beyanları ve Form A Menşe Belgeleri Gümrük İdareleri tarafından kabul edilir.

b) Şartların karşılandığı tarihin, geçiş sürecinin sona erdiği tarihten daha geç bir tarih olması durumunda; şartların karşılandığı tarihten önce yalnızca, ilgili ülkede yetkili idarelerce düzenlenen Form A Menşe Belgeleri Gümrük İdarelerine sunulabilir. Bu hallerde; Gümrük İdareleri tarafından, şartların karşılandığı tarihten önce ilgili ülkelerde düzenlenen Form A Menşe Belgeleri kabul edilir; bu tarihten önce ilgili ülkedeki kayıtlı ihracatçılarca düzenlenen menşe beyanları kabul edilmez.

(3) Haiti, Lesotho, Liberya, Mikronezya, Moritanya, Nijer ve Timor-Leste'deki ihracatçılar tarafından, yalnızca; şartların karşılandığı tarihler itibarıyla düzenlenen menşe beyanları sunulabilir. Anılan ülkelere düzenlenen Form A Menşe Belgeleri, Gümrük İdareleri tarafından hiçbir suretle kabul edilmez.

(4) Samoa'da bulunan ihracatçılar tarafından ibraz edilen Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Tercihli Rejimden Yararlanacak Eşyanın Menşeinin Tespitine İlişkin Kararın Ek-4'ünde yer alan Form A Menşe Belgesi kabul edilmeye devam edilir, ancak anılan ülke için menşe beyanı imkanı

tanınmaz.

(5) Kayıtlı İhracatçı Sistemine dahil olan ülkeler listesinde değişiklik olması halinde, söz konusu değişikliklere ilişkin Tebliğ ekinde gerekli güncellemeler yapılır.

Şartları karşılayan ülkelerde düzenlenen Form A Menşe Belgeleri

MADDE 5/A- (Ek:RG-16/6/2022-31868)

(1) 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında yer alan ülkeler hariç olmak üzere; ekli tabloda belirtilen ve 2/8/2019 tarihinden sonraki bir tarihte şartları karşılayan ülkelerdeki ihracatçılar tarafından, 2/8/2019 tarihi ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih arasında (anılan tarihler dahil olmak üzere) usulüne uygun olarak düzenlenen ve gümrük idarelerine sunulan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Tercihli Rejimden Yararlanacak Eşyanın Menşeinin Tespitine İlişkin Kararın Ek-4'ünde yer alan Form A Menşe Belgeleri geçerliliklerini korumaktadır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen tarih aralığında gerçekleşen sevkiyatlar için ilgili ülkelerde geriye dönük olarak usulüne uygun bir şekilde sonradan düzenlenen Form A Menşe Belgeleri, Gümrük İdareleri tarafından kabul edilebilir.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 6 – (1) 15/10/2008 tarihli ve 27025 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi) (Seri No:1) yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 1 – (Değişik:RG-16/6/2022-31868)

(1) Bu Tebliğin 5 inci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında zikredilen ülkeler hariç olmak üzere, aynı maddenin birinci fıkrası kapsamında bulunan ve 2/8/2019 tarihinden sonraki bir tarihte şartları karşılayan ülkelerdeki ihracatçılar tarafından bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç aylık süre boyunca menşe beyanı veya usulüne uygun olarak ibraz edilen Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Tercihli Rejimden Yararlanacak Eşyanın Menşeinin Tespitine İlişkin Kararın Ek-4'ünde yer alan Form A Menşe Belgesi sunulabilir.

(2) Birinci fıkrada öngörülen üç aylık geçiş süresi boyunca, mezkûr fıkra hükmü kapsamına giren ülkelerde düzenlenen hem menşe beyanları hem de Form A Menşe Belgeleri Gümrük İdareleri tarafından kabul edilir.

Yürürlük

MADDE 7 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 8 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

Ekleri için tıklayınız.

Tebliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin		
	Tarihi	Sayısı
	2/8/2019	30850
Tebliğde Değişiklik Yapan Tebliğlerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1.	16/6/2022	31868